

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет історії та філософії
Кафедра історії України та спеціальних історичних дисциплін

Силабус курсу

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ (ФМФІТ, 122 Комп'ютерні науки)

Обсяг	3 кредити, 90 годин
Семестр, рік навчання	1 семестр, 1 рік навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Дні, час, місце	Визначаються розкладом
Викладач (-і)	Новікова Людмила Володимирівна
Контактний телефон	Деканат факультету історії та філософії: +38 (048) 723-62-87
E-mail	novikova@onu.edu.ua
Робоче місце	Факультет історії та філософії, ФМФІТ
Консультації	Передекзаменаційні, перед підсумковим контролем, форма проведення он-лайн.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами освіти буде здійснюватися головним чином по **E-mail**, за допомогою Zoom.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни – історичний процес в Україні, за історичними періодами, а саме зміна соціо-економіко-культурних та політичних ландшафтів, історія суспільства, держави, національна історія.

Пререквізити і постреквізити курсу (Місце дисципліни в освітній програмі): Навчальна дисципліна «Історія України» є обов'язковим курсом, читається на першому курсі першого (бакалаврського) рівня. Курс пов'язаний з такими курсами як «Українська мова» на 1 курсі, «Філософія», що читається на 4 курсі, сприяє отриманню soft-skills.

Мета дисципліни - сформувати у студентів поняття стосовно специфіки українського історичного процесу у порівнянні з іншими країнами світу та існування історичних передумов для інтеграції України в європейську і світову спільноту.

Завдання дисципліни:

Кожна дисципліна має завдання передусім виховати самостійного наукового дослідника. Під час прослуховування курсу студенти мають оволодіти фактичним матеріалом з історії України, навчитися аналізувати окремі факти, вільно висловлювати свої думки усно й на письмі,

ознайомитися з рекомендованою обов'язковою та, по можливості, додатковою літературою, навчитися аргументовано і з пошаною до чужої думки вести дискусію з окремих проблем, виявити творчий підхід до розгляду окремих питань у рефератах. Крім того, студенти повинні оволодіти вмінням використовувати матеріал з історії України при засвоєнні інших предметів соціо-гуманітарного циклу.

Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має:

знати: фактичний матеріал стосовно головних періодів історії України, щодо діяльності видатних історичних діячів, факти з соціально-економічної, політичної та культурної історії України різних епох, основи хронології.

вміти: вільно працювати з джерелами та літературою, виділяти окремі проблеми історії України в різні періоди, давати оцінку діяльності головних діячів та подіям, визначати історичне значення окремих явищ.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (18 год.) та практичних (12 год.), організації самостійної роботи студентів (60 год.).

Для здійснення мети і основних завдань курсу застосовуються наступні методи навчання:

1. Словесні: лекція, дискусія, обговорення проблемних питань.
2. Наочні: презентація, у тому числі презентація власних результатів досліджень.
3. Практичні: виконання завдань по питанням для самостійної роботи, написання реферату.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ до вивчення історії України. Давня історія України.

Тема 2. Давні слов'яни. Початок середньовіччя. Історія Київської Русі (Русі-України). Галицько-Волинське князівство

Тема 3. Польсько-литовська доба.

Тема 4. Ранньомодерні виклики. Національно-визвольна війна в Україні та козацька державність до другої половини XVIII ст.

Тема 5. Модерна доба. Україна під владою Російської та Австрійської імперій, кінець XVIII – початок ХХ ст.

Тема 6. Новітній період. Українська національно-демократична революція 1917-1921 рр.

Тема 7. Україна у 1920- першій половині 1940-х років.

Тема 8. Україна у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

Перелік рекомендованої літератури (основної)

1. Бакалець О. А. Історія України з найдавніших часів до початку ХХІ ст. : конспекти лекцій, персоналії, таблиці, документи, хронологія, словник. 3-е вид, переробл. і доп. Львів : Магнолія, 2019. 578 с.

2. Бойко О. Д. Історія України: підручник для студентів закладів вищої освіти. 8-е вид., перероб., доп. Київ : Видавничий центр «Академія», 2021. 638 с.
3. 25 років незалежності: нариси історії творення нації та держави / відп. ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. Київ : Ніка-Центр, 2016. 796 с. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21STR=11051
4. Енциклопедія історії України : у 10 т. К. : Наук. думка, 2003-2013. URL: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU>
5. Історія України : конспект лекцій / В. М. Хмарський. Одеса : Одес. нац. ун-т імені І. І. Мечникова, 2019. 118 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/25019?show=full>
6. Новікова Л. Вступ до вивчення курсу «Історія України» : метод. посібник для студентів II курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету історії та філософії, спеціальності 032 «Історія та археологія» / МОН України ; ОНУ імені І. І. Мечникова ; Факультет історії та філософії. Одеса : ОНУ, 2019. 60 с.
7. Новікова Л. В. Історія етнічних (національних) меншин в Україні. Змістовий модуль 1. Загальна частина: курс лекцій. Одеса: Одеський національний університет, 2018. 214 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/25334>
8. Україна в історії Європи XIX – початку XXI ст.: історичні нариси / за ред. чл.-кор. НАН України С.В.Віднянського. Київ : Інститут історії України НАН України, 2020. 814 с. URL : <http://resource.history.org.ua/item/0015027>
9. Конституція Пилипа Орлика, 1710 р. : [Електронний ресурс]. URL: <http://static.rada.gov.ua/site/const/istoriya/1710.html>
10. Декларація про державний суверенитет України, 16 липня 1990 р. : [Електронний ресурс]. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>
11. I-III Універсали Центральної Ради : [Електронний ресурс]. URL : <https://ccu.gov.ua/docs/170>; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0005300-17#Text>
12. IV Універсал Центральної Ради : [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001300-18#Text>

ОЦІНЮВАННЯ

Для з'ясування ефективності процесу навчання використовується поточний та періодичний контроль, який призначений для перевірки самостійної роботи студентів та отриманих ними знань. Підсумковий контроль проводиться у вигляді іспиту.

Критерії оцінювання: дві модульні контрольні по 10 та 15 балів (25 балів), відповіді на практичних заняттях – 35 балів ($5 \times 7 = 35$); ІНДЗ – 20 (реферат, підготовлений за рекомендаціями – 10 балів, конспект і знання

змісту історичного джерела – 10 балів). Іспит – 20 балів. Загальна кількість балів – 100.

Бонусні (додаткові) бали нараховуються у кількості 1-20 балів.

До бонусних балів входять оцінки:

Конспект лекцій – 1-10 балів.

Відповідь на практичному занятті більше ніж на три питання – 1-3 бали за заняття.

Самостійна робота студентів.

Форми самостійної роботи: підготовка до лекцій та практичних занять; доповнення конспектів лекцій; підготовка тематичних та краснавчих рефератів; робота з історичною хронологією, виконання індивідуальних самостійних завдань

Види індивідуальних самостійних завдань (ІНСЗ): конспектування 1 історичного джерела (за вибором із запропонованих викладачем) та написання 1 реферату (тематичного чи краснавчого за змістом, за вибором здобувача освіти).

Методи контролю: поточний, періодичний, підсумковий.

Критерії оцінювання: здобувач освіти має продемонструвати отриману теоретичну підготовку, знання фактичного матеріалу. Оцінювання самостійної роботи входить в оцінювання відповідей на практичних заняттях та ІНСЗ.

Оцінювання ІНСЗ включає наступні критерії: 1) самостійність мислення; 2) глибину розкриття теми; 3) усний захист чи відповідь по змісту; 4) правильне оформлення, наведення списку використаних джерел та літератури.

При відсутності 2-4 з критеріїв оцінка знижується на 3 балів за кожний. При відсутності першого критерію оцінка знижується на 5 балів.

Строки здачі завдань: на час практичного заняття по темі, до якої відноситься самостійне завдання (ІНСЗ), також додаткова дата, визначена лектором.

ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»)

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Здобувачі освіти мають дотримуватися встановлених дедлайнів.

Перескладання дисципліни здійснюється у час, визначений деканатом. Здобувачі освіти мають орієнтуватися на контрольні питання, а також підготувати ІНСЗ.

Політика щодо академічної добродетелі:

Дотримання академічної добродетелі здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного, періодичного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). Для ІНСЗ обов'язковим є посилання на джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання будь-яких зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення контролю результатів навчання;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів;
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами. У зв'язку з цим обов'язковим є включення відео при проходженні підсумкового контролю он-лайн.

За порушення академічної добросусідності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
- призначення додаткових контрольних заходів;

Політика щодо відвідування та запізнень:

Передбачається для здобувачів освіти у вигляді необхідного мінімуму відвідування 80% лекцій та 100% практичних занять. Однак у випадку поважної причини відсутності на занятті здобувача освіти враховуються його обставини. Запізнення на заняття має забезпечуватися обґрунтуванням з боку студента.

Мобільні пристрої:

Мобільні пристрої не мають використовуватися здобувачами освіти під час проведення періодичного та підсумкового контролю. Допускається використання мобільного пристрою під час поточного контролю, якщо цей пристрій забезпечує наявність навчальної літератури або тексту ІНСЗ, підготовленої здобувачем освіти презентації.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувача освіти в аудиторії, у тому числі в електронній аудиторії он-лайн, має відповідати такій етичній нормі, як повага до присутніх, до їх особистого простору та потреб, як під час прослуховування лекції, так і під час відповіді на практичних заняттях. Порушники цього правила можуть бути позбавлені права на бонусні (додаткові) бали або їх частину.